

Ο Νίκος Παργινός, μας αποκαλύπτει τα όσα δεν γνωρίζουμε για «Το νησί της σωτηρίας»

17 Απριλίου 2022

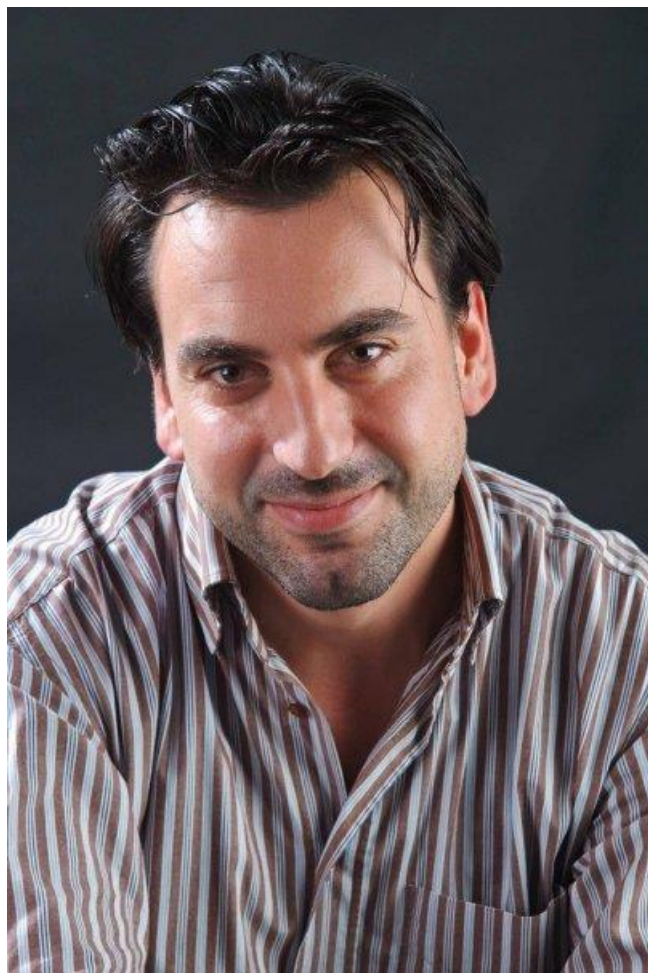
Εμείς διαβάζουμε, γράφουμε την κριτική μας, αλλά και ρωτάμε τον «δημιουργό», ώστε να μας αποκαλύψει τις «κρυφές» πτυχές του έργου του...

ΚΡΙΤΙΚΗ: Ένα βιβλίο γεμάτο ιστορία, ένα βιβλίο γεμάτο έρωτα κι αγάπη, κάτω από τη σκιά ενός «πολέμου», έρχεται να μας συγκινήσει και παράλληλα να μας μαγέψει, με τα όσα μας αποκαλύπτει η «πένα» του Νίκου Παργινού. Τίποτα δεν είναι ορατό και τίποτα δεν μπορούμε να θεωρήσουμε δεδομένο, όταν οι καπνοί και ο πόνος μαυρίζουν τις ψυχές των ανθρώπων, όσο και αν αυτοί προσπαθούν να μείνουν ζωντανοί. Οι ζωντανές εικόνες και τα αισθήματα πλημμυρίζουν τις σελίδες του βιβλίου, δίνοντας σ' εμάς τους αναγνώστες την αίσθηση πως είμαστε παρόντες στα όσα συμβαίνουν. Αληθινό, δίχως υπερβολές, δυνατό, δίχως σκηνές

πυροτεχνημάτων... μας διηγείται το όσα εμείς «αδυνατούμε» να συλλάβουμε ως έννοια και ως γεγονός.

Τι ήταν αυτό που σας ώθησε να γράψετε αυτό το βιβλίο;

Το πέρασμα των Σέρβων από το νησί της Κέρκυρας στη σκιά του Μεγάλου Πολέμου (Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος) είναι ένα ιστορικό γεγονός που δεν είναι ευρέως γνωστό, ειδικά εκτός της Κέρκυρας. Ακόμα και οι Κερκυραίοι όμως δεν γνωρίζουν καλά – καλά τις σημαντικές προεκτάσεις αυτού του ιστορικού γεγονότος. Πριν ακόμα η Ελλάδα ενταχθεί στον πόλεμο, η Κέρκυρα έγινε το 1916 ο τόπος όπου εκατοντάδες χιλιάδες Σέρβοι στρατιώτες και πρόσφυγες βρήκαν καταφύγιο καθώς Γερμανοί, Αυστριακοί και Βούλγαροι τους εξώθησαν από την πατρίδα τους. Πέρασαν μερικούς βασανιστικούς μήνες στα βουνά της Αλβανίας μέσα στο καταχείμωνο, τον «Αλβανικό Γολγοθά» τους κι έφθασαν εξουθενωμένοι και καταβεβλημένοι στην Κέρκυρα ψάχνοντας απεγνωσμένα μέρος για να διασωθούν. Ακόμα κι όταν έφθασαν στο νησί, αντιμετώπισαν άσχημες

καταστάσεις. Πέθαιναν κατά εκατοντάδες την ημέρα από επιδημίες τύφου και χολέρας. Κατάφεραν όμως εν τέλει να ανασυνταχθούν και να επιστρέψουν στις επάλξεις του πολέμου. Η Κέρκυρα είναι «το Νησί της Σωτηρίας» τους, που τους έδωσε την ευκαιρία να παλέψουν και πάλι για την πατρίδα τους. Μέσα από το βιβλίο προσπαθώ να φέρω στο προσκήνιο άγνωστες πτυχές αυτού του σημαντικού ιστορικού γεγονότος, να αναδείξω την ιδιαίτερη σχέση της Κέρκυρας με τον Σερβικό λαό, που μέσω της λαϊκής παράδοσης έχει να μας επιδείξει εξαιρετικές και συγκινητικές ιστορίες με έντονο ενδιαφέρον και αρκετό μυστήριο. Τέλος, φέρνω και πάλι στο προσκήνιο τις ερωτικές σχέσεις που αναπτύχθηκαν εκείνη την περίοδο μεταξύ των στρατιωτών και του ντόπιου πληθυσμού, σχέσεις που έχουν αφήσει το αποτύπωμά τους, με οικογένειες που ακόμα και σήμερα παραμένουν στο νησί και είναι απόγονοι αυτών των ειδυλλίων.

Μια ιστορία αγάπης λοιπόν, έρχεται να μας μιλήσει για όλα εκείνα που ο έρωτας προστάζει και οδηγεί σε άλλα μονοπάτια. Μιλήστε μας γι' αυτό σας το δημιούργημα...

Δυο ξένοι κόσμοι σμίγουν μοιραία κάτω από αντίξοες συνθήκες. Οι διαφορετικές γλώσσες, οι διαφορετικές κουλτούρες, τα διαφορετικά ήθη και έθιμα, συναντιούνται κάτω από τις χειρότερες δυνατές συνθήκες. Ο Ντιμίτρι, ένας Σέρβος φαντάρος, ζει στη σκιά του πολέμου βιώνοντας όσα τραγικά καλείται να αντιμετωπίσει όλος ο Σερβικός λαός. Ο έρωτας μοιάζει με απίστευτη πολυτέλεια μέσα σ' αυτό το δυσμενές περιβάλλον. Από την άλλη μεριά, η Σωτηρία, μια νεαρή Κερκυραία, βιώνει κι αυτή μια διαφορετικού τύπου δύσκολη καθημερινότητα, καθώς είναι παντρεμένη μ' έναν

αδίστακτο και βίαιο ξεπεσμένο άρχοντα σ' ένα μεσογειακό χωριό του νησιού. Παντρεύεται μόνο και μόνο για να σώσει την οικογένειά της από τα δυσβάσταχτα χρέη, Η γνωριμία της με τον Ντιμίτρι, που θα τον σώσει από βέβαιο θάνατο, θα της δώσει μια νέα διέξοδο και προοπτική στο διαπιστωμένο τέλμα της ζωή της. Μέσα από τούτο τον αναπάντεχο έρωτα οι ζωές των δυο πρωταγωνιστών του βιβλίου θα αλλάξουν, καθώς ο έρωτας γεννά προσδοκίες πέρα και πάνω από τη μίζερη καθημερινότητα που βιώνουν. Μα θα πρέπει να αντιμετωπίσουν μια σειρά από δυσκολίες για να καρποφορήσει ο έρωτάς τους. Κι ο αναγνώστης βιώνει όλα αυτά που εκείνοι καλούνται να υπερκεράσουν.

Το χθες, το σήμερα και το αύριο, μέσα από πολέμους, καταστροφές και πρόσφυγες. Είναι το κακό της μοίρας των λαών ή ένα μοιραίο γεγονός που επαναλαμβάνεται;

Η ιστορία αποδεικνύεται πέρα από διδακτική και προφητική. Ο πόλεμος, η προσφυγιά, αλλά και ο ανθρώπινος πόνος και οι απώλειες από τις αρρώστιες και τις επιδημίες κάνουν κύκλους. Το είδαμε με το πέρασμα της πανδημίας τα τελευταία δυο χρόνια, το βλέπουμε δυστυχώς κι από τη νέα πολεμική σύρραξη που ταλανίζει την Ευρώπη στην Ουκρανία. Η ιστορία αποδεικνύεται δυστυχώς προφητική. Αρκεί να επιστρέφουμε, ως οφείλουμε, σ' αυτήν και να εκμεταλλευόμαστε στο έπακρο τα όποια διδάγματα της και να μην την αντιμετωπίζουμε ως μια τυπική υποχρέωση στα πλαίσια μιας υποτυπώδους μαθησιακής διαδικασίας. Δεν μπορείτε να φανταστείτε πόσα κοινά χαρακτηριστικά μπορούμε να διακρίνουμε στο σήμερα (έναν αιώνα μετά) με όσα συνέβησαν τότε, εκείνη την κρίσιμη περίοδο στην Κέρκυρα, στη σκιά του πολέμου. Η προσφυγιά, οι αρρώστιες και ο θάνατος, η διαχείριση των επιδημιών με τις υγειονομικές επιτροπές, η έλευση των εμβολίων που έσωσαν πρόσφυγες και ντόπιους από τις επιδημίες, αλλά πέρα και πάνω από όλα, ο ανθρώπινος παράγοντας που αναδύθηκε μέσα από τις στάχτες και τη σήψη και πρόκρινε αξίες και ιδανικά που αποτέλεσαν το αντίδοτο σε κάθε δοκιμασία. Ο παράγοντας άνθρωπος λοιπόν, που πάντα βρίσκει τον τρόπο και αναδύεται νομοτελειακά στο προσκήνιο, κι ο πόνος και ο θάνατος, γίνεται αέναη μάχη με τις αντιξοότητες, μα γεννιέται η ελπίδα με όπλο την αγάπη και τον πολιτισμό, την αλληλεγγύη και τον ανθρωπισμό που βρίσκουν γόνιμο έδαφος και μεγαλουργούν. Έτσι καλλιεργήθηκε κι αυτή η ιδιαίτερη σχέση που έχει ο Σερβικός λαός με το νησί της Κέρκυρας. Αυτός είναι ο δρόμος που η ιστορία μας δείχνει και πρέπει να οδηγήσει και πάλι την ανθρωπότητα και στις μέρες μας κι όλα τα μοιραία γεγονότα, όποια κι αν είναι αυτά, θα ξεπεραστούν.

Ο φόβος κι η ελπίδα ακροβατούν ανάμεσα σε δύο κόσμους, που προσπαθούν να βρουν τα πατήματά τους. Θα τα καταφέρουν;

Η μάχη αυτή μοιάζει άνιση και δύσκολη. Μα οι πρωταγωνιστές του βιβλίου, όπως ο Σερβικός λαός, ξεπερνούν τον «Γολγοθά» τους περνώντας μέσα από Συμπληγάδες και εμπόδια που τους φράσσουν το δρόμο προς την ευτυχία. Παλεύουν με τον θάνατο, την αδικία, μα είναι οπλισμένοι κυρίαρχα από το κοινό πάθος του έρωτά τους, που συντροφεύει τα όνειρα και τις ελπίδες τους. Κι όπως οι Σέρβοι, που παρά

τις μεγάλες αντιξοότητες, καταφέρνουν και αναδιοργανώνονται με τη βοήθεια των συμμάχων τους και της Κέρκυρας, έτσι κι αυτοί, αξιοποιούν τις κατάλληλες συμμαχίες, και βρίσκουν τη δύναμη και το σθένος να υπερασπιστούν το δικαίωμά τους στο όνειρο.

Είναι τελικά οι επιλογές μας αυτές που καθορίζουν την πορεία της ζωής μας;

Οι επιλογές μας παίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή μας. Είναι αυτά τα μεγάλα ΝΑΙ και τα μεγάλα ΟΧΙ που αναφέρει με αριστουργηματικό τρόπο ο ποιητής (Καβάφης) που καλούμαστε να πούμε κάποια στιγμή στη ζωή μας. Πολλές φορές βέβαια, οι προσωπικές αποφάσεις μοιάζουν αιώλες και μικρές μπροστά στα μεγάλα γεγονότα που συμβαίνουν και παρασέρνουν κι εμάς στη τεράστια δίνη τους. Ο πόλεμος π.χ. είναι μια τέτοια περίπτωση. Η σκιά ενός πολέμου απλώνεται πάνω από τις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων, αλλοτριώνει, επεμβαίνει, αλλάζει τα πάντα στο πέρασμά του, κι εσύ μοιάζεις να εξουσιάζεσαι από αλλότρια κέντρα αποφάσεων. Έτσι συνέβη και με την ευτυχισμένη γενιά του Μεγάλου Πολέμου, που βρέθηκε από την ευημερία και την ανάπτυξη της εποχής στα πολεμικά πεδία των μαχών μετρώντας θύματα και απώλειες.

Τι θα λέγατε σ' έναν αναγνώστη ώστε να τον προτρέψετε να διαβάσει αυτό σας το βιβλίο;

«Το νησί της Σωτηρίας» είναι ένα βιβλίο που σε ταξιδεύει. Μια ιστορία αγάπης για έναν διαφορετικό έρωτα που σε παρασέρνει σε μια απίστευτη δίνη γεμάτη συναισθήματα, περιπέτεια και αγωνία. Μα επιτρέψτε μου, παράλληλα είναι και μια αναζωογονητική βουτιά σε μια άγνωστη πτυχή της ιστορίας μας που αξίζει να κάνει κάποιος, καθώς ολοκληρώνοντας το βιβλίο, θα διαπιστώσει πόσο προφητικό και διδακτικό μπορεί να είναι αυτό το αναγνωστικό διάβημα. Είναι ένας διαφορετικός και πιο εύπεπτος δρόμος για να ανατρέξεις στην ίδια την ιστορία και την παράδοση, βλέποντας την επίδραση των ιστορικών γεγονότων μέσα από την άμεση και απτή επιρροή τους πάνω στους ήρωες μιας μυθιστορηματικής πλοκής. Το βιβλίο σε γεμίζει με έντονα συναισθήματα αλλά και μ' ένα μεθυστικό άρωμα αναπόλησης να αναδύεται απρόκλητα στο προσκήνιο, που συνδυάζει από τη μια την αύρα της κερκυραϊκής κοινωνίας του τότε, αλλά και τα όσα στιγμάτισαν το πέρασμα των Σέρβων από το νησί που παραμένουν ακόμα και σήμερα ορατά και αναδύουν μια γοητεία που συγκινούν. Είναι όλα αυτά που κάνουν τους Σέρβους κατά χιλιάδες να έρχονται και να ξανάρχονται στο νησί για να τιμήσουν όλα εκείνα που παρά το πέρασμα των χρόνων παραμένουν ακόμα καλά χαραγμένα στη μνήμη τους.

Πάβλος Ανδριάς, για τον aylogyrosnews